

ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ (୩୧୨)

PHYSICS (312)

ଶିକ୍ଷକ ଅଙ୍କିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପତ୍ର (୨୦୨୩-୨୪)

TUTOR MARKED ASSIGNMENT (TMA), 2023-24

ସର୍ବାଧିକ ନମ୍ବର - ୨୦

Max. Marks : 20

ଟିପ୍ପଣୀ : i. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉ ର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରଶ୍ନ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ii. ଉ ର ଖାତାରେ ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠାର ଉପର ଭାଗରେ, ତୁମର ନାମ, ପଞ୍ଜିକରଣ ସଂଖ୍ୟା (ଏନରୋଲମେନ୍ଟ ନମ୍ବର), ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ରର ନାମ ଏବଂ ବିଷୟର ନାମ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଲେଖ ।

୧. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉ ର ୪୦ ରୁ ୬୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ । (୨)

(କ) ନିମ୍ନରେ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ସଦିଶ ରାଶି ହେଉଛି :

$$r = r_x i + r_y j$$

$$F = F_x i + F_y j$$

ଏହି ରାଶି ଦ୍ୱୟର ଅଦିଶ ଏବଂ ସଦିଶ ଗୁଣନ ଫଳ ଲେଖ । ଏମିତି ଦୁଇଟି ଭୌତିକ ରାଶିର ନାମ ଲେଖ , ଯେଉଁ ଗୁଡ଼ିକ

ଦୁଇଟି ସଦିଶ ରାଶିର ଅଦିଶ ଗୁଣନ ଫଳ ଏବଂ ସଦିଶ ଗୁଣନ ଫଳରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । (ପାଠ- ୧ ଦେଖ)

(ଖ) ଏକ ସରଳ ଆବର୍ତ୍ତୀ ଦୋଳନରତ ଦୋଳିତ୍ରର ବିସ୍ଥାପନ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସମୀକରଣ ଦ୍ୱାରା ପରିପ୍ରକାଶ କର ।

$$Y = 10 - 2 \sin (314t + \pi/4)$$

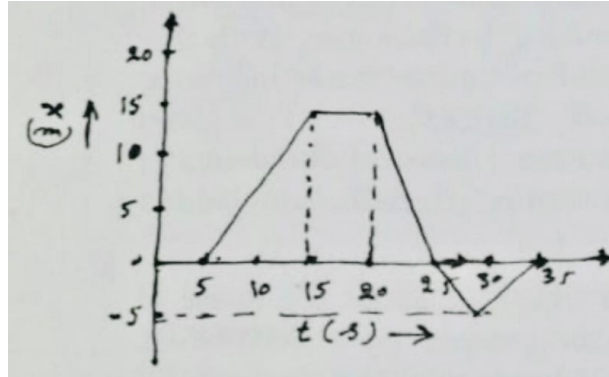
ଯେଉଁଠି ସମସ୍ତ ରାଶିକୁ ଏସ୍ଆଇ ଏକକରେ ନିଆଯାଇଛି । ଏହାର ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଶେଷତ୍ୱ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ ।

(i) ଆୟାମ, (ii) ଆବୃତ୍ତି (iii) ପ୍ରାରମ୍ଭ ପର୍ଯ୍ୟାୟ (iv) ସର୍ବୋଚ୍ଚ ବେଗ

(ପାଠ- ୧୩ ଦେଖ)

୨. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉ ର ୪୦ ରୁ ୬୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ । (୨)

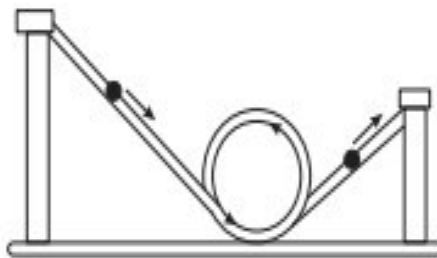
(ଖ) ଏକ ସରଳ ରେଖାରେ ଗତି କରୁଥିବା ଏକ କଣିକାର ଅବସ୍ଥାନ - ସମୟ ଗ୍ରାଫ୍ ନିମ୍ନରେ ଏକ ଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।
କଣିକାର ହାରାହାରି ବେଗ ଓ ହାରାହାରି ପରିବେଗ ହିସାବ କର । (ପାଠ - ୨ ଦେଖ)

(ଖ) ବାୟୁରେ ଏକ ସମବକ୍ରିତ ଉ ଲ ଲେନ୍ସ ଦ୍ଵାରା ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ପ୍ରତିବିମ୍ବର ଦୂରତା, ଏହାର ଦ୍ଵିତୀୟ ଫୋକସ୍ ଠାରୁ $X_2 = 30$ ସେଂଟି ମିଟର ଦୂର ଯେଉଁଠି ପ୍ରଥମ ଫୋକସ୍ ଠାରୁ ବସ୍ତୁର ଦୂରତା $X_1 = 10$ ସେଂଟି ମିଟର ଦୂର ଅଟେ । ଲେନ୍ସର ଫୋକସ୍ ଦୂରତା ହିସାବ କର । (ପାଠ - ୨୦ ଦେଖ)

୩. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉ ର ୪୦ ରୁ ୬୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ । (୨)

(ଖ) ଏକ ଲମ୍ବା ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଟ୍ୟାନେଲ୍ କୁ ଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶା ଯାଇଥିବା ପରି ବଙ୍କେଇ ଦିଆଯାଇଛି । କେଉଁ ସର୍ବନିମ୍ନ ଉଚ୍ଚତାରୁ ଏକ ମାର୍ବଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ଟ୍ୟାନେଲ୍ ଦେଇ ତଳକୁ ଗଡ଼ାଇଲେ ଏହା ଲୁପ୍ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ପୂରା ମାତ୍ରାରେ ଗତି ଅନ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ଵକୁ ଉଠି ଯାଉଛି । (ପାଠ - ୪ ଦେଖ)

(ଖ) ଏକ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଜ୍ଞାନୀୟ ଦୂରବୀକ୍ଷଣର ବର୍ଦ୍ଧିତ ଶକ୍ତି ହେଉଛି ୧୦୦ । ଏହାର ସାଧାରଣ ସମାୟୋଜନରେ ଅଭିଦୃଶ୍ୟ ଏବଂ ନେତ୍ରିକା କେନ୍ଦ୍ର ଦୃଶ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଦୂରତା ହେଉଛି ୮.୦୮ ମିଟର । ଏହି ଦୂରବୀକ୍ଷଣର ଅଭିଦୃଶ୍ୟକ ଓ ନେତ୍ରିକାର ଫୋକସ୍ ଦୂରତାର ମାନ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର । (ପାଠ - ୨୩ ଦେଖ)

୪. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉ ର ୧୦୦ ରୁ ୧୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ । (୪)

(କ) ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ପୁସ୍ତକରେ ତୁମେମାନେ ପଢ଼ିଛ ଯେ, ପୃଥିବୀର ବସ୍ତୁ ହେଉଛି 5.97×10^{24} କିଲୋଗ୍ରାମ । ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଅ ଯାହା ବ୍ୟବହାର କରି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ପୃଥିବୀର ବସ୍ତୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ।

(ପାଠ – ୫ ଦେଖ)

(ଖ) ବେତାର ପ୍ରଭାବୀ ଦୂରସଂଚାର ପାଇଁ ଆମକୁ କାହିଁକି ସଙ୍କେତର ମଡୁଲିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥାଏ ?
ଯେକୌଣସି ଡିନୋଟି କାରଣ ଲେଖ । ମଡୁଲନ୍ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଆମେ କଣ କରୁ ? ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଉପକରଣ ସମୂହରେ ଆମେ କେଉଁ କେଉଁ ବେତାର ତରଙ୍ଗ ଆବୃତ୍ତି ପରିସର ବ୍ୟବହାର କରୁ ?

(i) ସୋନାର

(ii) ରାଡାର

(iii) ଏଫ୍ ଏମ୍ ରେଡିଓ

(iv) ଉପଗ୍ରହ ଯୋଗାଯୋଗ

(ପାଠ- ୩୦ ଦେଖ)

୫. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ୧୦୦ ରୁ ୧୫୦ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଲେଖ । (୪)

(କ) ତୁମକୁ ଏକା ପରି ଦେଖା ଯାଉଥିବା ଦୁଇଟି ଗୋଲକ A ଏବଂ B ଦିଆଯାଇଛି । ଯେଉଁ ଦୁଇଟିର ବସ୍ତୁତ୍ୱ ଏବଂ ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ ସମାନ କିନ୍ତୁ ଉଭୟ ଗୋଲକ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପଦାର୍ଥରୁ ତିଆରି । ପ୍ରକୃତରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ନିର୍ବା ଗୋଲକ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ଏକ ଗୋଲାକାର ଖୋଲ । ଏ ଦୁଇଟି ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଭିତରୁ ଫମ୍ପା ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକ ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଅ । ତୁମ ଉତ୍ତର ଯଥାର୍ଥତା ପାଇଁ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କର । (ପାଠ- ୧୨ ଦେଖ)

(ଖ) ସୌର ଶକ୍ତିର ପ୍ରଭାବୀ ଉପଯୋଗ ଆମର ଶକ୍ତି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିପାରିବ କି ? ଏହାର ଉତ୍ତର ଗାଣିତିକ ହିସାବ ଦ୍ୱାରା ଦିଅ । ତୁମର ହିସାବ ପାଇଁ ତୁମେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟାବଳୀର ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିବ ।

$$\text{ପୃଥିବୀର ସୌର ଧ୍ରୁବାଙ୍କ} = 1.36 \times 10^3 \text{ W m}^{-2}$$

$$\text{ପୃଥିବୀର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ} = 6.4 \times 10^6 \text{ m}$$

$$\text{ଝିଫାନ୍ ବୋଲ୍ଡନମାନ ଧ୍ରୁବାଙ୍କ} = 5.7 \times 10^{-8} \text{ W m}^{-1} \text{ K}^{-4}$$

$$\text{ସୂର୍ଯ୍ୟ ପୃଷ୍ଠର ତାପମାତ୍ରା} = 6000 \text{ K}$$

ସୂର୍ଯ୍ୟର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ = 7×10^5 km

ପୃଥିବୀର କକ୍ଷର ବ୍ୟାସାର୍ଦ୍ଧ = 1.5×10^2 km

ପୃଥିବୀର ଜନ ସଂଖ୍ୟା = 10 billion

(ପାଠ- ୧୨ ଦେଖ)

୬. ନିମ୍ନରେ ଦିଆ ଯାଇଥିବା ପ୍ରକଟ୍ଟ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପ୍ରକଟ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ।

(୬)

(କ) ଏକ ରବର ଡୋରି / ସରୁ ଦଉଡି ନେଇ ଏହାର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତକୁ ଏକ ଦୁର୍ବ ଆଧାର ସହିତ ବାନ୍ଧି ଦିଅ ବା ଝୁଲାଇ ଦିଅ ଏବଂ ଏହାର ନିମ୍ନ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଏକ ହାଲୁକା ପଲ୍ଲୀ ଯୋଡି ଦିଅ । ପଲ୍ଲୀର ଠିକ୍ ଉପରେ ଏକ ସଙ୍କେତକ ଲଗାଅ ଯେପରି ଭୂଲମ୍ଭ ଭାବେ ରହିଥିବା କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ଏହା ଗତି କରିପାରିବ । ପଲ୍ଲୀରେ ଥରକୁ ୧୦ ଗ୍ରାମ୍ ଲେଖାଏଁ ଭାର କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ଯୋଗ କର ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ସଙ୍କେତକ ସ୍ଥିତି ଉଲ୍ଲେଖ କର । ଏହି ପରି ୫ ରୁ ୬ ଟି ରିଡିଂ ନିଅ । ପୁଣି କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ଭାର କାଢ଼ିଲା ବେଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଥର ସଙ୍କେତକର ସ୍ଥିତି ଉଲ୍ଲେଖ କର । ତଥ୍ୟାବଳୀର ଏକ ସାରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଏବଂ ଏକା ସହିତ ଓଜନ ବୃଦ୍ଧି ବେଳେ ପ୍ରସାରଣ ଏବଂ ଓଜନ ହ୍ରାସ ବେଳେ ସଙ୍କୋଚନ କିପରି ହେଉଛି ଅଙ୍କନ କର ।

ରବରର ଡୋରି ବଦଳରେ ରବରର ସ୍ପ୍ରିଙ୍ଗ ନେଇ ଏହି ପରୀକ୍ଷାକୁ ପୁନର୍ବାର ଦୋହରାଅ ।

ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରକାର ସ୍ଥିତିରେ ପାଇଥିବା ଗ୍ରାଫ୍ ଚିତ୍ରଣ କର ।

(ପାଠ – ୨ ଦେଖ)

(ଖ) ଗ୍ୟାସ୍‌ର ଅଣୁଗତି ତଥ୍ୟ ଆମକୁ ସମୀକରଣ $p = \frac{1}{3} m n c^2$ ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଏହି ସମୀକରଣକୁ ପ୍ରଯୋଗ କରି ନିମ୍ନସ୍ଥ ନିମୟ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟୁତ୍ପାତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

୧. ବୟଲ୍‌ଙ୍କ ନିୟମ

୨. ଚାର୍ଲ୍‌ଙ୍କ ନିୟମ

୩. ଗେ ଲୁସାକଙ୍କ ନିୟମ

୪. ଆଭୋଗାଡ୍ରୋଙ୍କ ନିୟମ

୫. ଡାଲଟନ୍‌ଙ୍କ ଆଂଶିକ ଚାପ ନିୟମ

୬. ଗ୍ରାହମଙ୍କ ଗ୍ୟାସ୍‌ର ବିସରଣ ନିୟମ

(ପାଠ – ୧୦ ଦେଖ)